

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI
I METODY WSPÓŁPRACY SZKÓŁ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI
ORAZ MŁODZIEŻY PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ,
W SZCZEGÓLNOŚCI NARKOMANIĄ, ALKOHOLOWIZMEM.

(obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 91 w Łodzi)

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą /.
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./
- 3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
- 4) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
- 5) Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 6) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz. 226/.

1 Zagrożenie demoralizacją

Opracowane procedury mają zastosowanie w przypadku gdy uczeń przejawia zachowania świadczące o demoralizacji takie jak:

- systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, wagarowanie;
- używanie słów wulgarnych i obscenicznych gestów;
- fałszowanie oświadczeń (usprawiedliwień od rodziców, podpisów w dzienniczku itp.);
- używanie alkoholu lub innych środków odurzających;
- naruszanie praw współzycia społecznego;
- przemoc emocjonalna,
- popełnienie czynu zabronionego;
- włóczęgostwo;
- udział w działalności grup przestępczych.

1.1 Procedura postępowania w przypadku braku realizacji przez ucznia obowiązku szkolnego

Uczeń jest zobowiązany usprawiedliwić nieobecność w ciągu 2 tygodni od daty nieobecności.

Nieusprawiedliwione nieobecności (częste pojedyncze oraz dłuższe) wychowawca klasy zgłasza do pedagoga szkolnego.

Procedurę stosuje się w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia:

klasy I –III powyżej 1 tygodnia,

klasy IV –VI powyżej 30 godzin,

Procedura postępowania:

- a) Wychowawca pisemnie lub telefonicznie informuje rodziców o nieobecnościach i wzywa ich do stawienia się w szkole w celu wyjaśnienia sytuacji,
- b) Wychowawca wysyła do rodziców upomnienie w sprawie regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne (wzór druku w aneksie).
- c) Wychowawca (lub, i pedagog szkolny) przeprowadza z rodzicami rozmowę, której celem jest:
 - wyjaśnienie przyczyny nieobecności,
 - wskazanie konsekwencji prawnych wynikających z nierealiowania obowiązku szkolnego (z rozmowy zostaje sporządzona notatka w dzienniku)
 - zawarcie kontraktu, poinformowanie o konsekwencjach wagarów.

d) W przypadku dalszego opuszczania przez ucznia zajęć szkolnych, braku współpracy ze strony rodziców, wyczerpania wszelkich możliwości rozwiązania problemu na terenie szkoły - pedagog wysyła notatkę do sądu rodzinnego. Dyrektor kieruje do organu prowadzącego wniosek o ukaranie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia karą finansową.

1.2 Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

- a) Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy ucznia (w przypadku jego nieobecności pedagoga szkolnego lub dyrektora).
- b) Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
- c) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskane informacje.
- d) Przeprowadza rozmowę z w obecności rodziców. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem (może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie profilaktycznym).
- e) Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy (notatka jest podpisana przez rodziców ucznia).
- f) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji są rodzinną lub policję (specjalistę ds. spraw nieletnich).
- g) W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z psychologiem, pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.

1.3 Procedura postępowania w przypadku gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

- a) Nauczyciel odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego, stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- b) Nauczyciel powiadamia o tym fakcie pedagoga szkolnego i/lub dyrektora szkoły, a następnie rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.

- c) W przypadku gdy rodzice odmówią odebrania dziecka dyrektor szkoły wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udziela pomocy medycznej.
- d) O pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
- e) Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu – odmawiają przyjęcia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
- f) Dyrektor zawiadamia sąd rodzinny jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły.

1.4 Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa lub z wiarygodnego źródła uzyskał informacje, że uczeń posiada przy sobie substancje psychoaktywne lub alkohol.

- a) Nauczyciel w obecności innego nauczyciela (wychowawcy, pedagoga lub dyrektora itp.) żąda, aby uczeń dobrowolnie przekazał mu posiadany alkohol lub substancję psychoaktywną. Nauczyciel może zażądać od ucznia pokazania zawartości torby szkolnej oraz kieszeni. (Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukiwania odzieży ani teczek ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji).
- b) Nauczyciel powiadamia dyrektora o swoich spostrzeżeniach, a w przypadku potwierdzenia się informacji zawiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- c) W przypadku gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczek, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia.
- d) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo nabył substancję.
- e) Nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać znalezioną substancję do jednostki policji.
- f) Nauczyciel sporządza dokładną notatkę z przebiegu zajścia.

1.5 Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

- a) Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile jest to możliwe) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- b) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.

- c) Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informację dotyczące szczegółów zdarzenia.

2. Przestępczość

Opracowane procedury mają zastosowanie w przypadku gdy uczeń popełnił czyn karalny.

Poprzez czyn karalny rozumiemy:

- udział ucznia w bójkę kilku osób, pobiciu, naruszeniu nietykalności cielesnej dziecka przez rówieśników lub dorosłych,
- kradzież (w tym włamanie oraz kradzież z udziałem przemocy lub groźbą),
- znęcanie psychiczne, nękanie (w tym: w mediach społecznościowych, poprzez Internet, tel. Komórkowy itp.)
- zastraszanie, ubliżanie (w tym przy korzystaniu z Internetu lub innych mediów),
- niszczenia mienia, wandalizmu

2.1 Procedura postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa

- a) Nauczyciel niezwłocznie powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
- b) Nauczyciel przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
- c) Pedagog szkolny, lub dyrektor ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia oraz powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia – sprawcy o zaistniałym zajściu i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- d) Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
- e) Dyrektor odpowiada za zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

2.2 Procedura postępowania nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego.

- a) Nauczyciel ma obowiązek udzielić pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku gdy ofiara doznała obrażeń.
- b) Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły i rodziców ucznia (ofiary).

3. Przeciwdziałanie przemocy

3.1 Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia

1. Nauczyciel przeprowadza rozmowę z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie.
2. Wychowawca informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na przeprowadzenie przez rodziców rozmowy z dzieckiem na temat przestrzegania praw człowieka, budowania pozytywnych relacji międzyludzkich.
3. Zwraca się z pisemną prośbą o zgłoszenie się rodzica (prawnego opiekuna) do szkoły: przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego
4. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, zaczepianie itp.), wychowawca w porozumieniu z rodzicami dziecka kieruje je na badania psychologiczne, w celu otrzymania dalszych wskazówek dot. prowadzenia ucznia.
5. Na prośbę rodzica uczeń ma możliwość uczestniczenia w zajęciach opiekuńczo-wychowawczych organizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną.
6. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą ucznia kieruje wniosek do Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nietletnich o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

3.2 Procedura postępowania w przypadku naruszenia godności osobistej ucznia

1. W przypadku uchybienia przez nauczyciela obowiązków wynikających z art. 6 Karty Nauczyciela, a w rezultacie naruszenia godności osobistej ucznia, prowadzi się wewnątrzszkolne postępowanie wyjaśniające.
2. Dyrektor szkoły zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z nauczycielem, uczniem, rodzicem (prawnym opiekunem)
 1. Włącza w rozmowę wyjaśniającą wychowawcę klasy.
 2. Po ustaleniu stanu faktycznego i stwierdzeniu, że nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, dyrektor ma prawo zastosować wobec nauczyciela konsekwencje w postaci:
 - upomnienia ustnego /przy pierwszym zdarzeniu/,
 - upomnienia pisemnego /przy powtórnym zdarzeniu/.
 3. Po czynnościach wyjaśniających stwierdzających, że nie nastąpiło naruszenie godności osobistej ucznia, postępowanie zostaje zakończone, o czym zostają poinformowani zainteresowani.
 4. Wszystkie czynności wykonywane w ramach postępowania wewnątrzszkolnego dokumentowane są protokołem, który składa się z wyjaśnień uczestników postępowania.
3. Jeżeli postępowanie wewnątrzszkolne potwierdza powtarzające się naruszenie godności osobistej ucznia, po dwukrotnym upomnieniu danego nauczyciela, przy kolejnym zdarzeniu dyrektor szkoły ma obowiązek skierować stosowne zawiadomienie do rzecznika dyscyplinarnego.
4. W przypadku ewidentnego naruszenia godności osobistej ucznia, niezwłocznie wszczyna się procedurę postępowania zgodnego z przepisami powszechnie obowiązującymi bez prowadzenia wyżej przedstawionego postępowania.